

ปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีแพ่ง¹

คริสตินันท์ วินัยกุลพงศ์²

จากการศึกษาเกี่ยวกับปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีแพ่ง พบว่า ในกระบวนการยุติธรรมมีหลายขั้นตอนที่จำเป็นต้องเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลของคู่ความ โดยเฉพาะการบังคับคดีตามคำพิพากษา (enforcement of judgments) ซึ่งเป็นขั้นตอนหนึ่งในกระบวนการยุติธรรมทางแพ่ง เป็นกระบวนการภายหลังที่ศาลมีคำพิพากษาในคดีแพ่งหรือเป็นคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา การบังคับคดีเป็นกลไกที่ทำให้คำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลเกิดผลในทางปฏิบัติ และมีผลบังคับทางกฎหมายอย่างแท้จริง กล่าวคือ แม้ศาลจะมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้คู่ความฝ่ายหนึ่งชำระหนี้หรือส่งมอบทรัพย์สิน แต่หากอีกฝ่ายไม่ยินยอมปฏิบัติตามโดยสมัครใจ กฎหมายก็มีมาตรการบังคับโดยอาศัยกระบวนการบังคับคดีเพื่อให้เกิดผลตามคำพิพากษานั้น ทั้งนี้กฎหมายว่าด้วยการบังคับคดีในประเทศไทยมีพัฒนาการมายาวนาน โดยเฉพาะหลังจากมีการตราประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พ.ศ. 2477 ซึ่งได้กำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับคดีไว้อย่างเป็นระบบ โดยกำหนดให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาสามารถยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอบังคับคดีได้ เช่น ในกรณีหนี้เงิน เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาสามารถยื่นคำร้องเพื่อขอยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องได้ หรือขอให้ศาลไต่สวนเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ได้ ซึ่งกลไกเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่เจ้าหนี้ที่ได้รับคำพิพากษาให้มีสิทธิในทรัพย์สินหรือเงินตามสมควรได้รับ ดังนั้นเมื่อบุคคลตามคำพิพากษามีฐานะเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาแล้วก็สามารถร้องขอให้มีการบังคับคดีได้ ไม่ว่าจะเป็นโดยวิธียึดทรัพย์สิน อายัดสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษา หรือบังคับคดีโดยวิธีอื่นตามกฎหมายได้ภายใน 10 ปี นับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่ง

ภายใต้กระบวนการบังคับคดีนี้มีเจ้าพนักงานบังคับคดีเป็นผู้มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินการตามกระบวนการบังคับคดีตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม การดำเนินการยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษาย่อมต้องอาศัยข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ในการดำเนินการบังคับคดี ตามนัยแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 274 ที่ได้กำหนดให้เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาเป็นผู้แถลงข้อมูลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีพร้อมกับคำร้องขอบังคับคดี และ เจ้าพนักงานบังคับคดีจะดำเนินการยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องเฉพาะทรัพย์สินและสิทธิเรียกร้องตามข้อมูลที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษายื่นในคำร้องนั้นเท่านั้น กฎหมายข้างต้นจึงสะท้อนบทบาทเชิงรุกของเจ้าหนี้ในการนำข้อมูลทรัพย์สินของลูกหนี้เข้าสู่กระบวนการบังคับคดี และบทบาทเชิงกลไกของรัฐในการใช้อำนาจบังคับ

¹บทความนี้เรียบเรียงจากการค้นคว้าอิสระ เรื่อง ปัญหาทางกฎหมายของทนายความในการฟ้องคดีปกครอง โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษา คือ รองศาสตราจารย์จุฑามาศ นิสารัตน์ และคณะกรรมการสอบ คือ รองศาสตราจารย์อรรณพ พจนานรัตน์ และรองศาสตราจารย์ ดร. ณฐ สันตาสว่าง

²นักศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาเขตบางนา คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

คดีบนฐานข้อมูลที่เจ้าหน้าที่ได้ยื่นคำขอดังกล่าว แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายกลับไม่ได้กำหนดช่องทางหรือวิธีการที่จะเข้าถึงข้อมูลทรัพย์สินของลูกหนี้ ส่งผลให้การบังคับคดีมีอุปสรรคเพราะเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาไม่สามารถแถลงทรัพย์สินต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีได้ ทำให้กระบวนการบังคับคดีหยุดชะงักล่าช้า หรือถึงขั้นไม่อาจบังคับคดีได้อันกระทบต่อหลักความศักดิ์สิทธิ์ของคำพิพากษา และความยุติธรรม จึงเกิดปัญหาทางกฎหมายเนื่องจากไม่สามารถบังคับใช้กฎหมายในการดำเนินการบังคับคดีได้อย่างเต็มที่

นอกจากการที่เจ้าหน้าที่ไม่มีช่องทางหรือวิธีการตามกฎหมายเพื่อเข้าถึงข้อมูลทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาแล้ว คือ ปัญหาข้อยกเว้นตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่กฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลบางฉบับไม่ได้กำหนดยกเว้นให้สามารถเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลเพื่อประโยชน์แห่งการบังคับคดีได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในคดีที่มีที่มาจากนิติสัมพันธ์ซึ่งคู่ความมิได้รู้จักกัน โดยส่วนตัว เช่น คดีละเมิด คดีที่เกิดจากสัญญาซึ่งเกิดจากธุรกรรมออนไลน์หรือคดีคุ้มครองผู้บริโภค กรณีเหล่านี้ทำให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษามักไม่ทราบถึงสภาพความเป็นอยู่หรือรายละเอียดเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา และในบางสถานการณ์อาจถึงขั้นที่เจ้าหน้าที่ลูกหนี้ไม่เคยพบหน้ากันมาก่อนมีการนำคดีขึ้นสู่ศาลเลย

ทั้งนี้ข้อมูลหรือทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่อยู่ในบังคับของกฎหมายคุ้มครองคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล เช่น ข้อมูลสิทธิในอสังหาริมทรัพย์ ข้อมูลเกี่ยวกับบัญชีเงินฝากและธุรกรรมทางการเงิน เช่น รายการเคลื่อนไหวบัญชี ยอดเงินคงเหลือ การโอนเงิน หรือสินเชื่อ ซึ่งอยู่ในความครอบครองของสถาบันการเงิน ข้อมูลเกี่ยวกับหลักทรัพย์และตราสารทางการเงิน เช่น บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์ ตราสารหนี้ กองทุนรวม ซึ่งอยู่ในความครอบครองของบริษัทหลักทรัพย์หรือผู้ดูแลผลประโยชน์ ข้อมูลเกี่ยวกับยานพาหนะและเรือ เช่น รายการจดทะเบียนรถยนต์ เรือ หรืออากาศยาน ซึ่งอยู่ในความครอบครองของกรมการขนส่งทางบก กรมเจ้าท่า หรือสำนักงานการบินพลเรือน โฉนดที่ดิน หนังสือแสดงกรรมสิทธิ์ห้องชุด รายการจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมในที่ดิน ซึ่งอยู่ในความครอบครองของสำนักงานที่ดิน หรือสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งอยู่ในความครอบครองของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

อย่างไรก็ตาม เมื่อได้ทำการศึกษาปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคลเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีแพ่ง ที่เกี่ยวกับปัญหาการกำหนดข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ในกรณีเป็นการตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้ในกระบวนการพิจารณาคดี และการบังคับคดีในกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ปัญหาสิทธิของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาในการขอต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีให้ตรวจสอบข้อมูลทรัพย์สินข้อมูลสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ได้รับควบคุมคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และปัญหาสิทธิของโจทก์ในการขอต่อศาลตรวจสอบข้อมูลทรัพย์สินข้อมูลสิทธิเรียกร้องของจำเลยที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ก่อนมีคำพิพากษาเพื่อขอคุ้มครองชั่วคราว พบว่าประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงินพ.ศ. 2551 พระราชบัญญัติหลักทรัพย์

และตลาดหลักทรัพย์พ.ศ. 2535 และพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 ยังมีปัญหาอยู่หลายประการ สามารถสรุปได้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ปัญหาประการแรก ได้แก่ ปัญหาการกำหนดข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ในกรณีเป็นการตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้ในกระบวนการพิจารณาคดี และการบังคับคดี ในกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

ประเทศไทยมีบทบัญญัติกฎหมายที่เกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลหลายฉบับ โดยนอกจากจะมีพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ.2562 เป็นกฎหมายหลักแล้ว ยังมีพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงินพ.ศ. 2551 ที่กำหนดให้สถาบันการเงิน ซึ่งได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ บริษัทเงินทุน บริษัทเครดิตฟองซิเอร์ มีหน้าที่เก็บรักษาข้อมูลของลูกค้าให้เป็นความลับ โดยมาตรา 154 บัญญัติว่า “ผู้ใดล่วงรู้กิจการของสถาบันการเงินใดเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมายหรือเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้ที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมาย อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่ เป็นการเปิดเผยอันเป็นข้อยกเว้น ตาม วรรค 2 ได้แก่ การเปิดเผยตามหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี...” จะเห็นได้ว่ากรณีข้อยกเว้นตามพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 กำหนดให้เปิดเผยข้อมูลได้ในกรณีการสอบสวนหรือพิจารณาคดีไม่ได้รวมถึงการบังคับคดีด้วย

นอกจากนี้ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 มาตรา 316 และพระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 มาตรา 92 ก็ได้กำหนดข้อยกเว้นให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ในกรณีเป็นการเปิดเผยตามหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี โดยไม่มีการกำหนดข้อยกเว้นให้เปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการบังคับคดีด้วย เช่นเดียวกับพระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงินพ.ศ. 2551

ทั้งนี้เมื่อพิจารณาข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูลตามพระราชบัญญัติทั้งสามข้างต้น เทียบกับพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ซึ่งเป็นกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลที่กำหนดหน้าที่ให้ผู้ควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลและผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคลให้มีหน้าที่รักษาข้อมูลส่วนบุคคลให้เป็นความลับ เว้นแต่เข้าข้อยกเว้นตามที่กำหนด โดยพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ได้กำหนดข้อยกเว้นไว้ใน มาตรา 4 (5) ไม่ใช่พระราชบัญญัตินี้บังคับแก่ การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์ รวมทั้งการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา จะเห็นได้ว่าพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 อันเป็นกฎหมายหลักในการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของประเทศไทยได้กำหนดข้อยกเว้นรวมถึงการบังคับคดี และการวางทรัพย์ด้วย

ความแตกต่างของข้อยกเว้นตามพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงเป็นปัญหาข้อกฎหมายอันทำให้เกิดความสับสนของผู้ปฏิบัติงานอันเป็นอุปสรรคอย่างหนึ่งของกระบวนการยุติธรรม

ปัญหาประการที่สอง ได้แก่ ปัญหาสิทธิของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาในการขอต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีให้ตรวจสอบข้อมูลทรัพย์สินข้อมูลสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

เนื่องจากในกระบวนการบังคับคดีแพ่ง ประมวลวิธีพิจารณาความแพ่ง กำหนดอำนาจให้เจ้าพนักงานบังคับคดีไว้อย่างชัดเจน เช่น ยึดทรัพย์ อาศัยสิทธิเรียกร้อง โดย มาตรา 274 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ถ้าคู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ชำระหนี้ (ลูกหนี้ตามคำพิพากษา) มิได้ปฏิบัติตามคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทั้งหมดหรือบางส่วน คู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะคดีหรือบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ได้รับชำระหนี้ (เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา) ขอบที่จะร้องขอให้มีการบังคับคดีโดยวิธียึดทรัพย์สิน อาศัยสิทธิเรียกร้อง หรือบังคับคดีโดยวิธีอื่นตามบทบัญญัติแห่งภาคนี้ภายในสิบปีนับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่ง และถ้าเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้ร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินหรืออาศัยสิทธิเรียกร้องใดไว้หรือได้ดำเนินการบังคับคดีโดยวิธีอื่นไว้บางส่วนแล้วภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ดำเนินการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้อง หรือบังคับคดีโดยวิธีอื่นนั้นต่อไปจนแล้วเสร็จได้” จากมาตรานี้จะเห็นขั้นตอนการบังคับคดี โดยเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาต้องดำเนินการตามวิธีการบังคับคดีตามขั้นตอนต่าง ๆ ซึ่งเป็นหน้าที่ของตนให้ครบภายใน 10 ปี คือ 1 เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาต้องร้องขอให้ศาลออกหมายบังคับคดี 2 เจ้าพนักงานบังคับคดีต้องทราบว่ามี การออกหมายบังคับคดีแล้ว 3 เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาต้องแถลงต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี ขอให้ยึดหรืออาศัย ทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษา³ โดยเจ้าหน้าที่ต้องระบุให้ชัดเจนถึงหนี้ที่ลูกหนี้ตามคำพิพากษายังมิได้ ปฏิบัติ และวิธีการที่ขอให้ศาลบังคับคดี แต่ไม่มีบทบัญญัติใดกำหนดวิธีการให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา สามารถเข้าถึงข้อมูลทรัพย์สินของลูกหนี้ได้จึงทำให้เมื่อเจ้าหน้าที่จำเป็นต้องใช้ข้อมูลดังกล่าว เช่น รายละเอียดบัญชีธนาคาร สถานที่ทำงาน หรือรายได้ เพื่อแถลงต่อเจ้าพนักงานบังคับคดี เจ้าหน้าที่ต้องดำเนินการผ่านกระบวนการศาล โดยการขอไต่สวนลูกหนี้ ตามมาตรา 277 ซึ่งกำหนดให้ เจ้าหน้าที่ชอบที่จะร้องขอให้ไต่สวน ลูกหนี้ในกรณีเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษามีเหตุอันสมควรเชื่อได้ว่าลูกหนี้มีทรัพย์สินที่จะต้องถูกบังคับคดี มากกว่าที่ตนทราบ หรือมีทรัพย์สินที่ต้องถูกบังคับคดีแต่ไม่ทราบว่าอยู่ที่ใด แต่การไต่สวนนี้เป็นการเพิ่ม ภาระและกระบวนการของศาลทำให้การบังคับคดีเป็นไปอย่างล่าช้าและมีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ใน กรณีที่เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาไม่อาจหาข้อมูลทรัพย์สินของลูกหนี้จนส่งผลให้ไม่สามารถแถลงต่อเจ้า พนักงานบังคับคดี เจ้าพนักงานบังคับคดีจึงไม่อาจนำยึดทรัพย์สินหรืออาศัยสิทธิเรียกร้องและทำให้ไม่อาจ

³ วรรณชัย บุญบำรุง ธนภฤต วรรณชชากุล, ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง ฉบับอ้างอิง เล่ม 2, พิมพ์ครั้งที่ 6 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน, 2568), หน้า 884

บังคับคดีตามคำพิพากษาได้ อันส่งผลต่อความยุติธรรม และความเชื่อมั่นของสังคมต่อกระบวนการยุติธรรมของไทย ปัญหานี้นอกจากจะเป็นปัญหาต่อความยุติธรรมแล้ว ยังเป็นปัญหาทางกฎหมายในเรื่องสิทธิของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาด้วย เนื่องจากกฎหมายของไทยให้เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาเป็นผู้แถลงข้อมูลทรัพย์สินของลูกหนี้เพื่อนำยึดหรืออายัด เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาคงจะมีสิทธิในการที่จะเข้าถึงข้อมูลด้านทรัพย์สินของลูกหนี้เพื่อการบังคับคดีหรือไม่ และกฎหมายควรกำหนดวิธีการใช้สิทธิดังกล่าวโดยไม่เป็นการรบกวนความเป็นส่วนตัวของลูกหนี้ผู้เป็นเจ้าของข้อมูลจนเกินสมควรอย่างไร เพื่อให้กระบวนการบังคับคดีเป็นไปอย่างรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ และเจ้าหน้าที่ได้รับการชำระหนี้ตามคำพิพากษาได้อย่างยุติธรรมโดยไม่ชักช้า

ปัญหาประการที่สาม ได้แก่ ปัญหาสิทธิของโจทก์ในการขอต่อศาลตรวจสอบข้อมูลทรัพย์สินข้อมูลสิทธิเรียกร้องของจำเลยที่ได้รับการคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ก่อนมีคำพิพากษาเพื่อขอคุ้มครองชั่วคราว

ตามประมวลวิธีพิจารณาความแพ่ง ซึ่งเป็นกฎหมายวิธีสบัญญัติได้บัญญัติวิธีการที่โจทก์สามารถขอคุ้มครองชั่วคราวก่อนที่ศาลจะมีคำพิพากษาได้ โดย มาตรา 254 บัญญัติว่า “ในคดีอื่น ๆ นอกจากคดีมีโนสาเร่ โจทก์ชอบที่จะยื่นต่อศาลพร้อมกับคำฟ้องหรือในเวลาใด ๆ ก่อนพิพากษา ซึ่งคำขอฝ่ายเดียว ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งภายในบังคับแห่งเงื่อนไขซึ่งจะกล่าวต่อไป เพื่อจัดให้มีวิธีคุ้มครองใด ๆ ดังต่อไปนี้

(1) ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่พิพาทหรือทรัพย์สินของจำเลยทั้งหมดหรือบางส่วนไว้ก่อนพิพากษา รวมทั้งจำนวนเงินหรือทรัพย์สินของบุคคลภายนอกซึ่งถึงกำหนดชำระแก่จำเลย

(2) ให้ศาลมีคำสั่งห้ามชั่วคราวมิให้จำเลยกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไป ซึ่งการละเมิดหรือการผิดสัญญาหรือการกระทำที่ถูกฟ้องร้อง หรือมีคำสั่งอื่นใดในอันที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่โจทก์อาจได้รับต่อไปเนื่องจากการกระทำของจำเลยหรือมีคำสั่งห้ามชั่วคราวมิให้จำเลยโอน ขาย ยักย้ายหรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สินที่พิพาทหรือทรัพย์สินของจำเลย หรือมีคำสั่งให้หยุดหรือป้องกันการเปลืองไปเปล่าหรือการบุบสลายซึ่งทรัพย์สินดังกล่าว ทั้งนี้ จนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(3) ให้ศาลมีคำสั่งให้นายทะเบียน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลอื่นผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระวังการจดทะเบียน การแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียน หรือการเพิกถอนการจดทะเบียนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินที่พิพาทหรือทรัพย์สินของจำเลยหรือที่เกี่ยวกับการกระทำที่ถูกฟ้องร้องไว้ชั่วคราวจนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง....”

จะเห็นได้ว่า โจทก์อาจร้องขอให้ศาลมีคำสั่งห้ามชั่วคราว มิให้จำเลยโอน ขาย ยักย้ายหรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สินของจำเลยได้ หรือให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินของจำเลยทั้งหมดหรือบางส่วนไว้ก่อนพิพากษาได้ หรือขอให้ศาลมีคำสั่งให้นายทะเบียน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลอื่นผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระวังการจดทะเบียน การแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียน หรือการเพิกถอนการจดทะเบียนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินที่พิพาทหรือทรัพย์สินของจำเลยได้ โดยมาตรา 255 ศาลต้องพิจารณาคำขอให้เป็นที่พอใจแก่ศาลว่าคำฟ้องมีมูลและมีเหตุผลเพียงพอที่จะใช้วิธีการคุ้มครองชั่วคราว แต่ไม่มีบทกฎหมายใดกำหนดให้เจ้าหน้าที่สามารถร้อง

ขอศาลตรวจสอบข้อมูลทรัพย์สินของลูกหนี้ในกรณีที่ศาลพิจารณาแล้วว่าคำฟ้องมีมูลและสมควรใช้วิธีคุ้มครองชั่วคราว เมื่อเชื่อว่าลูกหนี้มีทรัพย์สินมากกว่าที่เจ้าหนี้รู้และลูกหนี้อาจโอน ขาย ยักยอก ทรัพย์สินอันทำให้เจ้าหนี้เสียประโยชน์โดยเฉพาะในทรัพย์สินที่โอน ย้าย ถ่ายเทได้ง่าย เช่น เงินฝากในธนาคารพาณิชย์ หุ่น หุ่นตู้ หรือสินทรัพย์ดิจิทัล และอาจเป็นปัญหาในการบังคับคดีเมื่อศาลมีคำพิพากษาให้เจ้าหนี้ชนะคดีได้

ดังนั้นจึงเป็นปัญหาทางกฎหมายในเรื่องสิทธิของโจทก์ในการขอต่อศาลตรวจสอบข้อมูลทรัพย์สินของจำเลยที่อยู่ในความคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ก่อนศาลมีคำพิพากษาเพื่อประโยชน์ในการขอคุ้มครองชั่วคราวเป็นสิทธิที่โจทก์พึงมีหรือไม่ และกฎหมายควรกำหนดวิธีการใช้สิทธิดังกล่าวอย่างไรไม่ให้รบกวนสิทธิในความเป็นส่วนตัวของจำเลยเกินสมควรและเป็นธรรมต่อคู่ความ

อย่างไรก็ดี จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนั้น จะเห็นได้ว่าเป็นปัญหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในการพิจารณาคดี การใช้วิธีการชั่วคราวก่อนมีคำพิพากษา ตลอดจนถึงการบังคับคดีในปัจจุบันของประเทศไทย ที่มีปัญหาสะสมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องที่ได้รับความเดือดร้อนต่อประชาชน ที่จะส่งผลกระทบต่อสังคม และเศรษฐกิจของประเทศชาติ ให้ได้รับความเสียหายได้ อันเป็นปัญหาที่มีความสำคัญในการนำกฎหมายมาปรับใช้ทั้งในกระบวนการยุติธรรม สังคม เศรษฐกิจ และประชาชนเป็นอย่างมาก และเป็นปัญหาที่มีความซับซ้อนสะสมอย่างต่อเนื่อง ที่มีผลต่อการบังคับใช้กฎหมายด้วยกันหลายฉบับ แต่กฎหมายที่มีความสำคัญในปัญหาการกำหนดข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ในกรณีเป็นการตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้ในกระบวนการพิจารณาคดี และการบังคับคดี ในกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ปัญหาสิทธิของเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในการขอต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีให้ตรวจสอบข้อมูลทรัพย์สินข้อมูลสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล และปัญหาสิทธิของโจทก์ในการขอต่อศาลตรวจสอบข้อมูลทรัพย์สินข้อมูลสิทธิเรียกร้องของจำเลยที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ก่อนมีคำพิพากษาเพื่อขอคุ้มครองชั่วคราว ที่เกี่ยวกับปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล เกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีแพ่ง มีปัญหาอย่างไร มีดังต่อไปนี้

1. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
2. ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง
3. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535
4. พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540
5. พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551
6. พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562
7. พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นทั้งหมดนั้น จะเห็นได้ว่าเป็นปัญหาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในการพิจารณาคดีแพ่งในปัจจุบันของประเทศไทย ที่มีปัญหาสะสมเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องที่ได้รับความเดือดร้อนต่อประชาชน

ที่จะส่งผลกระทบต่อสังคม และเศรษฐกิจของประเทศชาติ ให้ได้รับความเสียหายได้ อันเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ ในการนำกฎหมายมาใช้ทั้งในกระบวนการยุติธรรม สังคม เศรษฐกิจ และประชาชน เป็นอย่างมาก และเป็น ปัญหาที่มีความซับซ้อนสะสมอย่างต่อเนื่องที่มีผลต่อการบังคับใช้กฎหมายด้วยกันหลายฉบับ แต่กฎหมายที่มีความสำคัญในปัญหาการกำหนดข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ในกรณีเป็นการตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้ในกระบวนการพิจารณาคดี และการบังคับคดี ในกฎหมายคุ้มครอง ข้อมูลส่วนบุคคล ปัญหาสิทธิของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาในการขอต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีให้ตรวจสอบข้อมูล ทรัพย์สินข้อมูลสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูล ส่วนบุคคล และปัญหาสิทธิของโจทก์ในการขอต่อศาลตรวจสอบข้อมูลทรัพย์สินข้อมูลสิทธิเรียกร้องของ จำเลยที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ก่อนมีคำพิพากษาเพื่อขอคุ้มครองชั่วคราว ที่เกี่ยวกับปัญหากฎหมายเกี่ยวกับการเข้าถึงข้อมูลส่วนบุคคล เกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีแพ่ง ผู้ศึกษา ขอเสนอแนะแนวทางแก้ไขดังต่อไปนี้

1. ปัญหาการกำหนดข้อยกเว้นในการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลให้เปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลได้ ในกรณีเป็นการตรวจสอบทรัพย์สินของลูกหนี้ในกระบวนการพิจารณาคดี และการบังคับคดี ในกฎหมาย คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ขอเสนอแก้ไขปัญหาโดยแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 และพระราชกำหนดการ ประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 และพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ให้ ข้อยกเว้นรวมถึงการบังคับคดีด้วยโดยใช้ถ้อยคำตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 เพื่อให้เป็นไปในแนวทางเดียวกันดังนี้

1.1 พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์พ.ศ. 2535 แก้ไข ม.316 จาก

“มาตรา 316 ผู้ใดล่วงรู้กิจการของบุคคลใดเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติ ไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือล่วงรู้ข้อมูลใดจากการเปิดเผยของบุคคลที่มีอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ อัน เป็นกิจการหรือข้อมูลที่เป็นความลับของทางราชการ หรือตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้น นำไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ความในวรรคหนึ่ง มิให้นำมาใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณีดังต่อไปนี้

- (1) การเปิดเผยตามอำนาจหรือหน้าที่
- (2) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี
- (3) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้
- (4) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์
- (5) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชีของนิติบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้

(6) การเปิดเผยแก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลในด้านตลาดเงิน ตลาดทุน ผู้สอบบัญชี สินค้าหรือตัวแปรของสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(7) การเปิดเผยเมื่อได้รับความเห็นชอบจากบุคคลดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษร”

แก้ไขเป็น

“มาตรา 316 ผู้ใดล่วงรู้กิจการของบุคคลใดเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือล่วงรู้ข้อมูลใดจากการเปิดเผยของบุคคลที่มีอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นกิจการหรือข้อมูลที่เป็นความลับของทางราชการ หรือตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ความในวรรคหนึ่ง มิให้นำมาใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณีดังต่อไปนี้

(1) การเปิดเผยตามอำนาจหรือหน้าที่

(2) การเปิดเผยเพื่อการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์ รวมทั้งการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

(3) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(4) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์

(5) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชีของนิติบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้

(6) การเปิดเผยแก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลในด้านตลาดเงิน ตลาดทุน ผู้สอบบัญชี สินค้าหรือตัวแปรของสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(7) การเปิดเผยเมื่อได้รับความเห็นชอบจากบุคคลดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษร”

1.2 พระราชบัญญัติธุรกิจสถาบันการเงิน พ.ศ. 2551 แก้ไข มาตรา 154 จาก

“มาตรา 154 ผู้ใดล่วงรู้กิจการของสถาบันการเงินใดเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมายหรือเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้ที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมาย อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณี ดังต่อไปนี้

(1) การเปิดเผยตามหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี

(2) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(3) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชีของสถาบันการเงินนั้นหรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับสถาบันการเงินนั้น

(4) การเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับสถาบันการเงิน หรือธุรกิจทางการเงิน ตามข้อตกลงที่มีระหว่างกัน

(5) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะการดำเนินงานของสถาบันการเงินนั้น

(6) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน”

แก้ไขเป็น

“มาตรา 154 ผู้ใดล่วงรู้กิจการของสถาบันการเงินใดเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมายหรือเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้ที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมาย อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณี ดังต่อไปนี้

(1) การเปิดเผยตามหน้าที่หรือการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์ รวมทั้งการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

(2) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(3) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชีของสถาบันการเงินนั้นหรือหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับสถาบันการเงินนั้น

(4) การเปิดเผยข้อมูลเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานในประเทศและต่างประเทศที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับสถาบันการเงิน หรือธุรกิจทางการเงิน ตามข้อตกลงที่มีระหว่างกัน

(5) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะการดำเนินงานของสถาบันการเงินนั้น

(6) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการให้สินเชื่อของสถาบันการเงิน”

1.3 พระราชกำหนดการประกอบธุรกิจสินทรัพย์ดิจิทัล พ.ศ. 2561 แก้ไขมาตรา 92 จาก

“มาตรา 92 ผู้ใดล่วงรู้กิจการของบุคคลใดเนื่องจากการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดนี้หรือเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้ที่ปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดนี้ อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณี ดังต่อไปนี้

(1) การเปิดเผยตามหน้าที่

(2) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี

(3) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้

(4) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจ
สินทรัพย์ดิจิทัล

(5) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชีของนิติบุคคลตามพระราชกำหนดนี้

(6) การเปิดเผยแก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ
ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลในด้านตลาดเงิน ตลาดทุน สินทรัพย์ดิจิทัล ผู้สอบบัญชี สินค้าหรือตัวแปรของสัญญา
ซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือหน่วยงานอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนด

(7) การเปิดเผยเมื่อได้รับความเห็นชอบจากบุคคลดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษร”

แก้ไขเป็น

“มาตรา 92 ผู้ใดล่วงรู้กิจการของบุคคลใดเนื่องจากการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจที่
กำหนดไว้ในพระราชกำหนดนี้หรือเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ในการช่วยเหลือผู้ที่ปฏิบัติตามหน้าที่และ
อำนาจที่กำหนดไว้ในพระราชกำหนดนี้ อันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้น
นำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้ง
ปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณี ดังต่อไปนี้

(1) การเปิดเผยตามหน้าที่

(2) การเปิดเผยเพื่อการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ใน
กระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์ รวมทั้งการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรม
ทางอาญา

(3) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชกำหนดนี้

(4) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของผู้ประกอบธุรกิจ
สินทรัพย์ดิจิทัล

(5) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชีของนิติบุคคลตามพระราชกำหนดนี้

(6) การเปิดเผยแก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศ
ที่ทำหน้าที่กำกับดูแลในด้านตลาดเงิน ตลาดทุน สินทรัพย์ดิจิทัล ผู้สอบบัญชี สินค้าหรือตัวแปรของสัญญา
ซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือหน่วยงานอื่นตามที่รัฐมนตรีกำหนด

(7) การเปิดเผยเมื่อได้รับความเห็นชอบจากบุคคลดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษร”

1.4 พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 มาตรา 24 แก้ไขจาก

“มาตรา 24 หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแล
ของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ให้
ไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมีได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผย ดังต่อไปนี้

(1) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตนเพื่อการนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

(2) เป็นการให้ข้อมูลตามปกติภายในวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น

(3) ต่อหน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านการวางแผนหรือการสถิติหรือสำมะโนต่าง ๆ ซึ่งมีหน้าที่ต้องรักษาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไว้ไม่ให้เปิดเผยต่อไปยังผู้อื่น

(4) เป็นการให้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยโดยไม่ระบุชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลใด

(5) ต่อหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง เพื่อการตรวจดูคุณค่าในการเก็บรักษา

(6) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อการป้องกันการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย การสืบสวน การสอบสวน หรือการฟ้องคดี ไม่ว่าจะเป็นคดีประเภทใดก็ตาม

(7) เป็นการให้ซึ่งจำเป็นเพื่อการป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล

(8) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว

กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง”

แก้ไขเป็น

มาตรา 24 หน่วยงานของรัฐจะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่อยู่ในความควบคุมดูแลของตนต่อหน่วยงานของรัฐแห่งอื่นหรือผู้อื่น โดยปราศจากความยินยอมเป็นหนังสือของเจ้าของข้อมูลที่ได้รับไว้ล่วงหน้าหรือในขณะนั้นมิได้ เว้นแต่เป็นการเปิดเผย ดังต่อไปนี้

(1) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของตนเพื่อการนำไปใช้ตามอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น

(2) เป็นการให้ข้อมูลตามปกติภายในวัตถุประสงค์ของการจัดให้มีระบบข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลนั้น

(3) ต่อหน่วยงานของรัฐที่ทำงานด้านการวางแผนหรือการสถิติหรือสำมะโนต่าง ๆ ซึ่งมีหน้าที่ต้องรักษาข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลไว้ไม่ให้เปิดเผยต่อไปยังผู้อื่น

(4) เป็นการให้เพื่อประโยชน์ในการศึกษาวิจัยโดยไม่ระบุชื่อหรือส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เกี่ยวกับบุคคลใด

(5) ต่อหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามมาตรา ๒๖ วรรคหนึ่ง เพื่อการตรวจดูคุณค่าในการเก็บรักษา

(6) ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดี การบังคับคดี และการวางทรัพย์ รวมทั้งการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา

(7) เป็นการให้ซึ่งจำเป็นเพื่อการป้องกันหรือระงับอันตรายต่อชีวิตหรือสุขภาพของบุคคล

(8) ต่อศาล และเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลที่มีอำนาจตามกฎหมายที่จะขอข้อเท็จจริงดังกล่าว

กฎหมายตามวรรคหนึ่ง ต้องมีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป ไม่มุ่งหมายให้ใช้บังคับแก่กรณีใดกรณีหนึ่งหรือแก่บุคคลใดบุคคลหนึ่งเป็นการเจาะจง

2. ปัญหาสิทธิของเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาในการขอต่อเจ้าพนักงานบังคับคดีให้ตรวจสอบข้อมูลทรัพย์สินข้อมูลสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลขอเสนอการแก้ไขประมวลกฎหมายวิพิจารณาความแพ่ง 2 ประเด็น ในมาตรา 274 ดังนี้

มาตรา 274 แก้ไขจาก

“มาตรา 274 ถ้าคู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ชำระหนี้ (ลูกหนี้ตามคำพิพากษา) มิได้ปฏิบัติตามคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทั้งหมดหรือบางส่วน คู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะคดีหรือบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ได้รับชำระหนี้ (เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา) ขอขงที่จะร้องขอให้มีการบังคับคดีโดยวิธียึดทรัพย์สิน อาศัยสิทธิเรียกร้องหรือบังคับคดีโดยวิธีอื่นตามบทบัญญัติแห่งภาคนี้ภายในสิบปีนับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่ง และถ้าเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้ร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินหรืออาศัยสิทธิเรียกร้องใดไว้ หรือได้ดำเนินการบังคับคดีโดยวิธีอื่นไว้บางส่วนแล้วภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ดำเนินการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้อง หรือบังคับคดีโดยวิธีอื่นนั้นต่อไปจนแล้วเสร็จได้

ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งกำหนดให้ชำระหนี้เป็นงวด เป็นรายเดือน หรือเป็นรายปี หรือกำหนดให้ชำระหนี้ในอนาคต ให้นับระยะเวลาสิบปีตามวรรคหนึ่งตั้งแต่วันที่หนี้ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นอาจบังคับให้ชำระได้

ถ้าสิทธิเรียกร้องตามคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นการให้ชำระเงิน ส่งคืนหรือส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง บุคคลซึ่งได้รับโอนหรือรับช่วงสิทธิตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นมียอำนาจบังคับคดีตามความในหมวด 2 การบังคับคดีในกรณีที่เป็นหนี้เงิน หรือหมวด 3 การบังคับคดีในกรณีที่ให้ส่งคืนหรือส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง แล้วแต่กรณี โดยการร้องขอต่อศาลเพื่อเข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาต่อไป”

แก้ไขเป็น

“มาตรา 274 ถ้าคู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายแพ้คดีหรือบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ชำระหนี้ (ลูกหนี้ตามคำพิพากษา) มิได้ปฏิบัติตามคำบังคับที่ออกตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลทั้งหมดหรือบางส่วน คู่ความหรือบุคคลซึ่งเป็นฝ่ายชนะคดีหรือบุคคลที่ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้ได้รับ

ชำระหนี้ (เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษา) ชอบที่จะร้องขอให้มีการบังคับคดีโดยวิธียึดทรัพย์สิน อายัดสิทธิเรียกร้อง หรือบังคับคดีโดยวิธีอื่นตามบทบัญญัติแห่งภาคนี้ภายในสิบปีนับแต่วันที่คำพิพากษาหรือคำสั่ง และหากเจ้าหน้าที่เหตุอันสมควรเชื่อได้ว่าลูกหนี้ตามคำพิพากษามีทรัพย์สินที่จะถูกบังคับคดีมากกว่าที่ตนทราบและมีข้อมูลทรัพย์สินแล้วนั้น เจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาอาจขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดี ตรวจสอบข้อมูลทรัพย์สินของลูกหนี้ตามคำพิพากษาที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายข้อมูลส่วนบุคคลจากส่วนบุคคลที่ตนเชื่อว่ามีข้อมูลทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้ และถ้าเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้ร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องได้ไว้หรือได้ดำเนินการบังคับคดีโดยวิธีอื่นไว้บางส่วนแล้วภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ ดำเนินการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องหรือบังคับคดี โดยวิธีอื่นนั้นต่อไปจนแล้วเสร็จได้ และถ้าเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาได้ร้องขอให้เจ้าพนักงานบังคับคดียึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องได้ไว้ หรือได้ดำเนินการบังคับคดีโดยวิธีอื่นไว้บางส่วนแล้วภายในระยะเวลาดังกล่าว ก็ให้ดำเนินการบังคับคดีแก่ทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้อง หรือบังคับคดีโดยวิธีอื่นนั้นต่อไปจนแล้วเสร็จได้

ถ้าคำพิพากษาหรือคำสั่งกำหนดให้ชำระหนี้เป็นงวด เป็นรายเดือน หรือเป็นรายปี หรือกำหนดให้ชำระหนี้เป็นอย่างใดในอนาคต ให้นับระยะเวลาสิบปีตามวรรคหนึ่งตั้งแต่วันที่นี้ตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นอาจบังคับให้ชำระได้

ถ้าสิทธิเรียกร้องตามคำพิพากษาหรือคำสั่งเป็นการให้ชำระเงิน ส่งคืนหรือส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง บุคคลซึ่งได้รับ โอนหรือรับช่วงสิทธิตามคำพิพากษาหรือคำสั่งนั้นมีอำนาจบังคับคดีตามความในหมวด 2 การบังคับคดีในกรณีที่เป็นหนี้เงิน หรือหมวด 3 การบังคับคดีในกรณีที่ทำให้ส่งคืนหรือส่งมอบทรัพย์สินเฉพาะสิ่ง แล้วแต่กรณี โดยการร้องขอต่อศาลเพื่อเข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหน้าที่ตามคำพิพากษาต่อไป”

3. ปัญหาสิทธิของโจทก์ในการขอต่อศาลตรวจสอบข้อมูลทรัพย์สินข้อมูลสิทธิเรียกร้องของจำเลยที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ก่อนมีคำพิพากษาเพื่อขอคุ้มครองชั่วคราวขอเสนอการแก้ไขประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง 2 ประเด็น ในมาตรา 254 จาก

“มาตรา 254 ในคดีอื่น ๆ นอกจากคดีมโนสาร่า โจทก์ชอบที่จะยื่นต่อศาลพร้อมกับคำฟ้องหรือในเวลาใด ๆ ก่อนพิพากษา ซึ่งคำขอฝ่ายเดียว ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งภายในบังคับแห่งเงื่อนไขซึ่งจะกล่าวต่อไป เพื่อจัดให้มีวิธีคุ้มครองใด ๆ ดังต่อไปนี้

(1) ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่พิพาทหรือทรัพย์สินของจำเลยทั้งหมดหรือบางส่วนไว้ก่อนพิพากษา รวมทั้งจำนวนเงินหรือทรัพย์สินของบุคคลภายนอกซึ่งถึงกำหนดชำระแก่จำเลย

(2) ให้ศาลมีคำสั่งห้ามชั่วคราวมิให้จำเลยกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไป ซึ่งการละเมิดหรือการผิดสัญญาหรือการกระทำที่ถูกร้อง หรือมีคำสั่งอื่นใดในอันที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่โจทก์อาจได้รับต่อไปเนื่องจากการกระทำของจำเลยหรือมีคำสั่งห้ามชั่วคราวมิให้จำเลยโอน ขาย ยักย้ายหรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สินที่พิพาทหรือทรัพย์สินของจำเลย หรือมีคำสั่งให้หยุดหรือป้องกันการเปลืองไปเปล่าหรือการบุบสลายซึ่งทรัพย์สินดังกล่าว ทั้งนี้ จนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(3) ให้ศาลมีคำสั่งให้นายทะเบียน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลอื่นผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบการจดทะเบียน การแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียน หรือการเพิกถอน การจดทะเบียนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินที่พิพาทหรือทรัพย์สินของจำเลยหรือที่เกี่ยวกับการกระทำที่ถูกฟ้องร้องไว้ชั่วคราวจนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(4) ให้จับกุมและกักขังจำเลยไว้ชั่วคราวในระหว่างระยะเวลานับแต่ศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ได้อ่านคำพิพากษา หรือคำสั่งชี้ขาดคดี หรือชี้ขาดอุทธรณ์ไปจนถึงเวลาที่ศาลชั้นต้นได้ส่งสำนวนความที่อุทธรณ์หรือฎีกาไปยังศาลอุทธรณ์หรือศาลฎีกา แล้วแต่กรณี คำขอตามมาตรานี้ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นมีอำนาจที่จะสั่งอนุญาตหรือยกคำขอเช่นว่านี้”

เป็นดังนี้

“มาตรา 254 ในคดีอื่น ๆ นอกจากคดีมโนสารเร่ โจทก์ชอบที่จะยื่นต่อศาลพร้อมกับคำฟ้องหรือในเวลาใด ๆ ก่อนพิพากษา ซึ่งคำขอฝ่ายเดียว ร้องขอให้ศาลมีคำสั่งภายในบังคับแห่งเงื่อนไขซึ่งจะกล่าวต่อไป เพื่อจัดให้มีวิธีคุ้มครองใด ๆ ดังต่อไปนี้

(1) ให้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินที่พิพาทหรือทรัพย์สินของจำเลยทั้งหมดหรือบางส่วนไว้ก่อนพิพากษา รวมทั้งจำนวนเงินหรือทรัพย์สินของบุคคลภายนอกซึ่งถึงกำหนดชำระแก่จำเลย

(2) ให้ศาลมีคำสั่งห้ามชั่วคราวมิให้จำเลยกระทำซ้ำหรือกระทำต่อไป ซึ่งการละเมิดหรือการผิดสัญญาหรือการกระทำที่ถูกฟ้องร้อง หรือมีคำสั่งอื่นใดในอันที่จะบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่โจทก์อาจได้รับต่อไปเนื่องจากการกระทำของจำเลยหรือมีคำสั่งห้ามชั่วคราวมิให้จำเลยโอน ขาย ยักย้ายหรือจำหน่ายซึ่งทรัพย์สินที่พิพาทหรือทรัพย์สินของจำเลย หรือมีคำสั่งให้หยุดหรือป้องกันการเปลืองไปเปล่าหรือการบุบสลายซึ่งทรัพย์สินดังกล่าว ทั้งนี้ จนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น

(3) ให้ศาลมีคำสั่งให้นายทะเบียน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลอื่นผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบการจดทะเบียน การแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียน หรือการเพิกถอนการจดทะเบียนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินที่พิพาทหรือทรัพย์สินของจำเลยหรือที่เกี่ยวกับการกระทำที่ถูกฟ้องร้องไว้ชั่วคราวจนกว่าคดีจะถึงที่สุดหรือศาลจะมีคำสั่งเป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

(4) ให้จับกุมและกักขังจำเลยไว้ชั่วคราว

หากศาลได้พิจารณาและมีคำสั่งตาม(1) (2) (3) และ โจทก์มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าคำสั่งข้างต้นยังไม่เพียงพอต่อการชำระหนี้ของตน และเชื่อได้ว่าจำเลยยังมีทรัพย์สินอื่น ที่ตนไม่ทราบรายละเอียดอยู่ด้วย โจทก์อาจขอให้ศาลขอข้อมูลทรัพย์สินของลูกหนี้ที่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลจากบุคคลที่ตนเชื่อว่ามีข้อมูลทรัพย์สินหรือสิทธิเรียกร้องของลูกหนี้

ในระหว่างระยะเวลานับแต่ศาลชั้นต้นหรือศาลอุทธรณ์ได้อ่านคำพิพากษา หรือคำสั่งชี้ขาดคดี หรือชี้ขาดอุทธรณ์ไปจนถึงเวลาที่ศาลชั้นต้นได้ส่งสำนวนความที่อุทธรณ์หรือฎีกาไปยังศาลอุทธรณ์หรือ

ศาลฎีกาแล้วแต่กรณี คำขอตามมาตรา ๓๖ ให้ยื่นต่อศาลชั้นต้น ให้ศาลชั้นต้นมีอำนาจที่จะสั่งอนุญาตหรือยกคำ
ขอเช่นว่านี้”

เอกสารอ้างอิง

คณิน วงใหญ่, “การพัฒนาประสิทธิภาพในการบังคับคดีแพ่งตามแนวคิดในการเยียวยาความเสียหายทางเศรษฐกิจ” คุชฎินิพนธ์ นิติศาสตร์คุชฎินิพนธ์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2564

คนาธิป ทองรวีวงศ์ คำอธิบายหลักกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

พิมพ์ครั้งที่ 4 แก้ไขเพิ่มเติม, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม พ.ศ. 2566)

นคร เสรีรักษ์, ความเป็นส่วนตัว: ความคิด ความรู้ ความจริง และพัฒนาการเรื่องการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลในประเทศไทย, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์พี.เพรส, 2557)

บรรเจิด สิงคะเนติ, นนทวัชร นวตระกูลพิสุทธิ และเรวดี ขวัญทองยิ้ม "ปัญหาและมาตรการทางกฎหมายการรับรอง และคุ้มครองสิทธิในความเป็นอยู่ส่วนตัว (Right to privacy)", รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์นำเสนอต่อสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (2554)

สุพิศ ประณีตพลกรัง, การคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล, (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2563)

สมศักดิ์ เอี่ยมพลับใหญ่, คู่มือการปฏิบัติงานบังคับคดี, พิมพ์ครั้งที่ 2 (กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2567)

เอือน ขุนแก้ว, การบังคับคดีแพ่ง, พิมพ์ครั้งที่ 8 (กรุงเทพมหานคร: บริษัทกรุงสยามพับลิชชิ่ง จำกัด, 2564)